

KISSNÉ BERTA Rozália

anyakönyvvezető – Balatonszabadi Polgármesteri Hivatal

jelnyelvi tolmács (szabadúszó) – Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége (SINOSZ)

jeltolmacs@gmail.com

„Én olyan vagyok, mint te...”

Absztrakt

Jelen tanulmány arra hivatott, hogy mélyebb betekintést engedjen az olvasó számára egy CODA ember életébe. Siket szülők halló gyermekeként születtem. Ez a kettősség meghatározta és végigkísérte életem minden pillanatát. Számomra a család nem pusztán a szűk családi körre vonatkozik, hanem bizonyos értelemben a Siketek közössége is családom: közöttük otthon érzem magam, anyanyelvem (elsődleges nyelvem) a jelnyelv, része vagyok a nagyobb egésznek. Ebből a közegből indultam, és kisebb-nagyobb vargabetűkkel közülük tértem vissza.

Kulcsszavak: siket/Siket, CODA, jelnyelvi tolmács

“I am just like you...”

Abstract

This study is intended to give the reader a deeper insight into a CODA person's life. I was born as a hearing child of deaf parents. This duality defined and followed every moment of my life. For me, family is not only the close family, but in a certain sense the Deaf community is also my family: I feel at home among them. Sign language is my mother tongue (first language), I am part of their larger world. I started from this environment and returned to them by taking a roundabout way.

Keywords: deaf/Deaf, CODA, sign language interpreter

„Én olyan vagyok, mint te...”

Siket szülők halló gyermekeként születtem Szegeden 60 évvel ezelőtt. Édesapám Hódmezővásárhely tanyavilágába született, első gyermekként. Édesanyám Szeged mellett, Öttömös-Rúzsza tanyavilágába, ötgyermekes szegény családba érkezett. Szüleim mindketten hallóként jöttek a világra, majd a '30-as, '40-es években tomboló járványos agyhártyagyulladás következtében kora gyermekkorukban veszítették el hallásukat. Egyiküknek sem maradt hallásemléke, sem pedig hallásmaradványa. A II. világháborút követően kerültek iskolába, az akkori elnevezés szerinti „Siketnémák Szegedi Intézetébe”. A közöttük lévő 2 év korkülönbség ellenére egy osztályban

A SZERZŐ
8 HÓNAPOS CODA
GYERMEKKÉNT

kezdték, és valójában attól a pillanattól kezdve mindhalálig szerették egymást. 64 éves házasok voltak. *(A „süketnéma” vagy „siketnéma” kifejezéssel kapcsolatban el kell mondanom, hogy a közhiedelemmel ellentétben nagyon kevés olyan siket van, aki néma is. A siket felnőttek szinte mindegyike beszél, csak különböző szinteken – attól függően, hogy mikor ment el a hallása, mennyire volt jó a vele foglalkozó logopédus, illetve szurdopedagógus, ő maga mennyire volt aktív a beszédtanulásban, a szülei hogyan álltak hozzá, tudták-e segíteni, bentlakásos iskolában tanult-e stb. Az sem mindegy, hogy mikor veszítette el a hallását, hogy tudott-e már beszélni, vagy siketen született-e.)*

Miért velük kezdtem a bemutatkozást? Miért írtam róluk elsőként? Mert az ő kapcsolatuk sarokkő az életemben. Egy olyan biztos pont, amire bármikor támaszkodhattam. Erőt, biztonságot, és annyi szeretetet adott nekem az életre, ami a mai napig a lelkem legerősebb része.

Mit jelentett számomra mindez: siket szülők halló gyermeke, tanyavilágban élő rokonokkal? Kora gyermekkoromban, 3 éves koromig szinte csak a kezemmel beszéltem. Mindenki, aki napi rendszerességgel megfordult nálunk (barátok, munkatársak) jelben kommunikált. *Számomra ez volt az a nyelv, amelyen könnyedén, zökkenőmentesen tudtam kifejezni magam. Ez az anyanyelvem.* Mai napig előfordul, hogy ha nagyon fáradt vagyok, nem jut eszembe a szó, csak a jele, és még mindig jelben álmodok. Természetesen tudtam, hogy vannak olyan emberek, akikkel muszáj szóban beszélni (postás bácsi, boltos néni stb.), de ez mindössze annyit jelentett nekem, mint pl. az, hogy valaki szemüveges vagy szőke hajú. Ő olyan, és kész. Hatalmas elfogadás alakult ki ezáltal bennem a „más emberek” iránt, hiszen bizonyos értelemben mindenki más. Nem igaz? Bár az is igaz, hogy roppant fárasztó volt szóban beszélni, és erre az óvodába kerülés döbbsített rá. Becsőppentem egy olyan közösségbe, ahol senki nem értett meg engem. Megkövetelték, hogy a verset ne csak tudjam, de hanggal, szóban mondjam, és ha bármit szerettem volna, azonnal csattant a „parancs”: *Ne mutogass – mondjad!* Szörnyen fárasztó volt. Egyedül lenni egy hangos, zajos közegben, és minden percben, folyton alkalmazkodni a többséghez. Talán az a legpontosabb megfogalmazás, hogy a lelkem fáradt el, olyan sok mindenre kell figyelni. Nekem a jelbeszéd lett az anyanyelvem. Amit megértek, azt át kell fordítanom a verbális nyelvre. Bár a háttérzajokat tudom szelektálni, a hangos beszéd, az erős hangok a mai napig zavarnak.

Ebben az időszakban nagyszüleim és a tágabb rokonság halló tagjai nem voltak része az életünknek, egyrészt a távolság, másrészt a tanyasi élettel járó kötöttségek miatt.

A családban volt még egy vetülete annak a ténynek, hogy szüleim bentlakásos iskolákban végezték tanulmányaikat: kívül rekedtek a nagyobb családon. A háború utáni siketeket oktató intézetekben még nem volt lehetőség arra, hogy hétvégeente hazalátogassanak a gyerekek. Így kizárólag a nyári szünetben mehettek haza szüleikhez, testvéreikhez a tanyára, ahol azonnal befogták őket dolgozni. Már a 4 éves kisgyerek is libát őrzött, a nagyobbcskák a földön dolgoztak (kapáltak, szőlőt kötöztek, gyümölcsöt szedtek). Édesanyám nem szeretett a tanyán lenni. Mérhetetlenül egyedül érezte magát, ugyanakkor szüleihez, testvéreikhez nagyon ragaszkodott egész életében. Édesapám korán elveszítette anyukáját, őt a Sándorfalván élő nagyszülők segítették, taníttatták az élet dolgaira (barkácsolni, főzni stb.), és sok unokatestvér vette körül. Ez sokat jelentett számára, nem véletlenül lett fiatal felnőttként a Siketek

szegedi csoportjának aktív vezetője, sokáig mértékadó, meghatározó személye. Az én életembe a nagyobb család akkor lépett be, amikor óvodába kerültem, és ezzel majdnem egyidejűleg megszületett a húgom is.

Óvodába lépésemtől kezdve a felnőtteknek (nevelőknek, dadusoknak) folyamatosan problémát okozott, hogy jeleltem, és nem szívesen beszéltem. Az első nyáron (amikor a húgom is született), szüleim kivittek engem a rúzsai tanyára, és az egész nyarat ott töltöttem. Szüleim szándéka szerint a fő cél az lett volna, hogy beszéltesselek, amennyit csak lehet. Nagyszüleim nem tudtak jelelni, és nem is engedték meg nekem, hiszen ők sem értették meg. Pont úgy, mint az óvodában a felnőttek. Nagyon szerettem minden nyarat a tanyán: a végtelen tér és az, hogy nagyszüleim „békén hagytak”, a szárnyaló szabadság élményét adta. Felfedezhettem a világot! Ezen az életérzésen túl két meghatározó élményem volt még a tanyán: egyik az, hogy nagypapa mindig olvasgatta a *Szabad Föld* újságot, a másik az, hogy délben szólt a rádió. Az újságban volt gyermekrovat is, azok a kis versek, mesék nagyon érdekelték engem. Hogyan lesz a betűből szó? Hogyan lesz a sok írott szóból mese? Folyton kérdezgettem nagypapámat, hol van ez vagy az leírva? Így történt, hogy 5 éves koromban félig-meddig autodidakta módon megtanultam olvasni. A rádió azért volt meghatározó része a nyaraknak, mert olyan műsorokat, olyan zenéket hallgattunk, amivel egyébként sohasem találkoztam addigi életemben. Varázslatos volt!

Ezzel a két meghatározó élménnyel – tudtomon kívül – el is indultam a jel-tolmácsolás felé. A rádiós műsorokról meséltem szüleimnek, és édesapámmal együtt böngészőtük a könyvtárból kölcsönzött mesekönyveket. Sokszor nem értettem a szöveget, olyankor apu jelben elmesélte nekem. Később (már kiskamaszként) ez a szerep felcserélődött: amikor édesapám nem értette a hivatalos szövegeket, én jelben magyaráztam neki.

4-5 éves voltam, amikor édesapám magával vitt a rendőrségre, mert útlevelet akart készíttetni. Felültetett engem az ügyfélfogadó ablak pultjára, mire az ablak mögött ülő hölgy felháborodottan rászólt, hogy azonnal vegyen le onnan. Apu levett, leültetett a várakozók közé egy székre, majd kis idő múlva értem jött, visszavitt az ablakhoz, és ismét felültetett a pultra. Ez volt életem első „szándékos” tolmácsolása.

9 évesen már beadványokat fogalmaztam különböző hivataloknak, orvoshoz kísértem szüleimet, bicajjal ügyeletre apukámat, aki a lázas kishúgommal rohant. Majd ahogy nőtem, egyre tágult a kör, segítettem a Siket barátoknak, ismerősöknek egyre gyakrabban, mindig és mindenhol.

Mindeközben volt a családban még egy CODA gyerek, akinek úgy alakult az élete, hogy sokáig kívülálló maradt. A testvérem.

4 éves voltam, amikor a húgom született. Szüleimnek már volt tapasztalata arról, mennyire nehéz volt nekem az óvodakezdés, milyen sokat küzdöttem azzal, hogy beszélni KELL. Igyekeztek, hogy ne kövessék el még egyszer ezt a hibát, ezért bölcsőde helyett a kisbabát olyan nevelőnőhöz adták, akinél nap közben teljes körű ellátást kaphatott, hangsúlyos odafigyelést a beszédtanuláshoz. Délután hazahozták, hétvégenként együtt voltunk. Az akkori időben, amikor 1500–1700 Ft volt a havi fizetés, 500 Ft-ot fizettek a nevelőnek. Majd a tesóm is óvodás lett, és ettől kezdve én vigyáztam, én figyeltem rá, tolmácsoltam a családban szüleim és közöttük, az óvodában-iskolában a tesóm tanárai és a szüleink között. Óvtam és harcoltam érte és miatta sokat a korosztálybeli gyerekekkel.

Húgom számára nem volt magától értetődő, természetes a jelnyelv használata, és ki tudja miért, valahogy úgy alakult, hogy őt többet bántották, csúfolták a gyerekek. Kisgyerekként nem is használt jeleket, csak minimálisan, később kamaszkorban próbált inkább jeleket tanulni. Egész életében jelen voltam tolmácsként, mégis kialakult benne az érzék „a megfelelő” kommunikációra: kiválóan tudott beszélgetni hallássérült emberekkel szájról olvasással, jó artikulációval, mimikával. Ennek ellenére az egész életére rányomta bélyegét a kívülről való érzése. Az a „tudat”, hogy ő más... Azt hiszem, neki sokkal nehezebb lehetett ezt megélni, feldolgozni, mint nekem a jeltolmács létet, és a „családunkért mindhalálig felelős ember” szerepét.

A SZERZŐ 9 ÉVESEN
A LEÁNYTESTVÉRÉVEL

Iskolás koromban még mindig ott tartottam, hogy szüleim siketsége olyasmi, mint amikor valaki kővér vagy borzasztóan sovány, szőke-barna vagy szemüveges. Pont ezért rendkívül igazságtalannak éreztem azt, amikor emiatt csúfolták, gúnyolták, bántották őket vagy bennünket a tesómmal. Azt éreztem, hogy ez az egész azért van, mert nem ismernek minket, nem tudnak rólunk semmit. Jó lett volna mesélni nekik magunkról, a küzdelmeinkről és a megoldásainkról. Hittem abban, hogy így biztosan megértenék, mi zajlik le bennünk, miért úgy élünk, ahogy. Igazán a Siketek közösségében éreztem otthon magam, ott szerettem lenni, ott biztonságos és egyértelmű volt minden.

Bizonyára feltűnt az olvasónak, hogy a tanulmányban kétféle írásmóddal jelenik meg a siket/Siket fogalom. Miért van ez így? Romanek Péter Zalán (2017) így fogalmazta meg ezt könyvében: „... siket ember az, akinél a siketség elsősorban audiológiai élmény, aki fogyatékoságként tekint az állapotára. A halló társadalomba igyekszik beilleszkedni a jelnyelvet használó Siket közösség helyett. A Siket személyek, nagy S kezdőbetűvel, azok a személyek, akik hallásállapotukat tekintve általában veszélyeztetett siketek, vagy kora gyermekkorban veszítették el hallásukat, azonban identitásukat nem a hallásállapotuk határozza meg. A magyar Siket emberek identitásának alapja a magyar jelnyelv, a Siket közösség tagjai elkötelezettséget éreznek a saját közösségük értékei és normái iránt, ezeket belsővé teszik, és a jelnyelvre anyanyelvként tekintenek.”

Ebben az életszakaszban, ebbe a kettőszakadt lelkiállapotba robbant be 5. osztályban egy fiatal, pályakezdő tanárnő. Ő volt az, akinek az első Esély Órát köszönhetem, pedig abban az időben nem voltak még hangzatos esélyegyenlőségi törekvések, nem volt tele a tv, a sajtó mindenféle esélykiegyenlítő beszélgetéssel, figyelemfelhívó filmekkel. Osztályfőnökünk meghívta édesapámat egy osztályfőnöki órára, ahol mesélt az életéről, én voltam a jeltolmácsa (természetesen), és a jég megolvadt körülöttem. Már nem csak a felnőttek fogadtak el, hanem saját korosztályom, iskolás társaim is, felnéztek rám és apura is. Ettől kezdve mániámmá vált a megismertetés, az esélyteremtő percek, órák, napok, rendezvények. Azt éltem meg ezeken az alkalmakon, hogy igenis számít a személyes megtapasztalás, értelmet nyert „az ismerd meg” szlogen, és hasznos volt mindenki számára.

Majd elérkezett az iskolai ballagás. Szüleimtől egy MK27-es kismagnót kaptam ajándékba, az akkoriban legmenőbb ABBA-kazettával. Óriási meglepetés volt, álomban sem fordult meg a fejemben, hogy magnót kaphatok! Boldog voltam, ugrottam a szoba közepén, miközben a magnó teljes hangerőn szólt. Szüleim az ajtó-

ból figyeltek, és ragyogtak az örömtől! Akkor anyukám megkérdezte: „Jól szól?” Én pedig ösztönösen megfogtam a kezét, és rátettem a magnóra. Az a mozdulat eltört bennem valamit. Kristálytisztán bevilágította az agyam, a lelkem a tudás, hogy ők NEM HALLANAK! És soha nem is fognak hallani. Ez annyira fáj, satuba fogta a szívemet, nem kaptam levegőt, lerogytam, és minden porcikámban zokogtam.

Anyu ijedten nézett, azt hitte, elrontotta a magnót. Apu megtapogatta, megálapította, hogy jó, mert „szól”. Rezeg. Leült mellém a padlóra, simogatott, próbálta kiszedni belőlem, mi a baj. De sokáig nem bírtam még csak ránézni sem, csak sírtam összekucorodva. Amikor végre szóra bírt, és megtudta, hogy az a baj, hogy ők nem hallanak, megölelt, maga felé fordított, és ezt mondta nekem: *„Én olyan vagyok, mint te. Csak nem hallok.”*

Ez a mondat egy életre belém égett. (Felnőttként minden érzékenyítő foglalkozáson újra és újra elmondom, mottóm lett, hitvallásom.) Egyrészt végtelenül megnyugtató volt számomra az üzenete, hiszen egyformák vagyunk, ő olyan, mint én, és én olyan vagyok, mint ő. Másrészt mérhetetlenül elszégyelltem magam, hiszen mindig is „tudtam”, hogy nem hall. Ettől a pillanattól már akarattal, szándékosan kebresem a tolmácsolási helyzeteket, melyekben egy kamasz lázadásával osztottam boldog-boldogtalannak, hogy „Ő olyan, mint te, meg én. Ő csak nem hall.”

A Siketek közösségében is sokkal nagyobb feladatokat vállaltam, bár addig is minden rendezvényen ott voltunk, mi, az egész család. Most már édesapám mellett én is szerveztem, levezényeltem vetélkedőket. Kirándultunk együtt. Kamaszodó húgommal közösen tanítottuk táncolni a Siket fiatalokat, és kísértük őket bulikba, barátaikkal együtt vigyáztunk rájuk. Egyre gyakrabban „ugrottam be” tolmácsolni az éppen elfoglalt halló titkár helyett egy-egy megbeszélésen vagy előadáson. Teljes jogú tagja, elemi része voltam a Siket közösségnek. Középiskolás kamaszként nem tudtam arról, hogy létezik a túlterheltség, fogalmam sem volt, mi az a kiégés. Csak azt éreztem, hogy bírom ugyan, de ezt én már nem akarom. Nem akarom megváltani a világot. Én akarok lenni. Nem a jeltolmács, nem a Bertáék lánya. Csak én, akit azért szeretnek, amilyen, és nem azért, amit tud. Ugyanakkor nem láttam kiutat a helyzetből, hiszen szerettem ezt csinálni, az egész eddigi életem erről szólt. Szerettem ezekkel az emberekkel lenni, otthon voltam közöttük, pontosan éreztem őket, az örömeiket, fájdalmaikat. Nem akartam őket megbántani, visszaautasítani tolmácsolási helyzeteket csak azért, mert az nekem „fárasztó”, ezért inkább a suliban vállaltam többet, így nem jutott időm rájuk. Ezt mindenki megérthette, hiszen heti háromszori kézilabdaedzés, hetente úszás- és karateedzés, KISZ és rajvezetőség, 4-5-ös tanulmányi eredmény mellett hogyan is lett volna időm bármi másra.

A gimnázium végén jelentkeztem a tanárképző főiskola magyar-orosz szakára, amit meg is kezdtem, ez azonban egybeesett édesanyám súlyos betegségével. 3 hónapot Leningrádban tanultunk, az egész évfolyam. Óriási élmény volt számomra oroszul tanulni az órákon, idegen nyelvi közegben boldogulni. Hatalmas sikerélményt nyújtott nekem, hogy az emberek között jól boldogultam. Sok barátságot kötöttem, nemcsak orosz, hanem mindenféle nemzetiségű diákkal (vogul-osztyák, kubai, vietnami, jemeni, csehszlovák és NDK-s fiatalokkal is). Egyik-másikkal még felnőttkorban is leveleztünk. Ez volt az első és egyben utolsó félévem a főiskolán.

Egy este édesapám leültetett bennünket. Feltette a kérdést, melyikünk tanuljon tovább. Anyu már régóta beteg. Nem bírjuk anyagilag. Valamelyikünknek el kell mennie dolgozni. Nekem ekkor már volt egy érettségim, a húgom akkor fejezte be

az általános iskolát. Nem is lehetett kérdés, ki tanul tovább. Egy évet dolgoztam a Szegedi Textilgyárban, eleinte 3 műszakban, majd átmentem a Ruhagyárba, irodában dolgozni. Ismét közelebb kerültem a Siketek közösségéhez, újra rámtaláltak a feladatok, majd egy balatoni nyaraláskor született szerelem hatására ideköltöztem, Balatonszabadiba. A lelkem fele ottmaradt Szegeden. Cserébe megnyílt a lehetőség előttem, hogy felépíthessek egy életet, ami az enyém, és amiben valahol minden és mindenki a helyére kerül.

A siófoki FÜSZÉRT-irodán kezdtem el dolgozni, fiam születéséig a szállítási osztályon voltam adminisztrátor. A GYES lejártá után a szomszéd Sióút település önkormányzatához vettek fel, ahol csatolt munkakörbe kellett betanulnom, az adó-, szociális ügyek és népeségnyilvántartás intézésébe. Ez még a számítógépes korszak előtt történt, és az „egész hivatalban” az első 2-3 évben mindössze a polgármester, a jegyző és én voltunk, majd felvettek egy pénzügyest is, engem pedig elküldtek anyakönyves szakvizsgára.

1991 óta anyakönyvvezető vagyok, néhány év főállású tolmácskodással megszakítva. Szüleim végtelenül büszkék voltak rám, szerették a páromat, aki már 40 év óta a férjem, rajongtak unokájukért, a falu apraja-nagyja tisztelt, a főnökeim megbecsültek. Építettünk házat, vettünk autót, a gyerek remekelt a suliban. Mégsem volt kerek az életem. Valami hiányzott. Megfoghatatlanul, de állandóan ott keríngett körülöttem az érzés, hogy valami hiányzik. Nagyon.

Párom figyelt fel egy alkalommal a rádióban a hirdetésre, hogy jelnyelvi tolmácsképzés indul Budapesten, illetve jelnyelvi tanfolyamok a megyeszékhelyeken. Azt mondta nekem: „Szerintem ezt neked találták ki!” Épp ekkor csúsztam le a Veszprémi Egyetemen közigazgatásban dolgozók részére induló államigazgatási szakról, mert későn jelentkeztem a képzésre. Elkezdtém hát az alap-középfokú jelnyelvi képzést Székesfehérvárott. Jelnyelvi oktatóm értetlenül nézett rám: „Mit keresel itt, alapfokon?” Kellott a papír ahhoz, hogy tovább tudjak lépni, és közben egy életre szóló barátság szövődött köztem és az oktatóm között. Majd jelentkeztem a SINOSZ és a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola közös szervezésében indult jeltolmácsképzőre, amit 2000-ben sikeresen befejeztem. Ez így ropant egyszerűnek és egyenes útnak tűnhet. A valóságban ott volt a főállású munkám, ahol csatolt munkakörben sok és felelősségteljes feladatot láttam el. Ott volt a családom, akik 2 éven át minden péntek-szombat-vasárnap nélkülöztek, mert a képzés így zajlott. Emellett gyakorlatot is kellett szerezni, amit már nem tudtunk megfinanszírozni a családi kasszából, viszont oktatómnak köszönhetően Székesfehérvárott a helyi SINOSZ szervezetben kineveztek titkárnak, és egyben tolmácsnak is. Így megbízási díjat kaptam, miközben a gyakorlati elvárást is teljesítettem. Ismét egyre gyakrabban fordultam meg a Siketek közösségében. Hazataláltam. Ez viszont hente egy délutánt elvett minden másától. Az otthon, éjjel végzett papírmunkáról már nem is beszélek.

Rengeteg minden helyére került bennem a tolmácsképző során. A pszichológia, szurdopedagógia, jelnyelvészet sokat segített, megvilágította bennem, mit miért és hogyan teszek. Rádöbbsentem, hogy ismerem mind a 7 magyarországi nyelvjárást. Újdonságként hatott rám a siketvak személyek számára tolmácsolni, az új tolmá-

A SZERZŐ PÁLYAKEZDŐ
ANYAKÖNYVVEZETŐKÉNT

csolási technikák, valamint a Gestuno nemzetközi jelnyelv elsajátítása is. Legtöbb segítséget abban nyújtott a megszerzett tudás, hogy kívül tudjak maradni bizonyos tolmácsolási helyzetekben. Ez számomra erőt és szakmai magabiztosságot adott. Megismertek a bíróságokon, rendőrségeken, mind sűrűbben kértek fel tolmácsolni hivatalos ügyekben, szakértőként jegyeztek mindenütt, ahol megismertek. Majd 2002 őszén jött egy telefon: „2003 januárjától indulnak a Regionális Jelnyelvi Tolmácsszolgálatok. Elvállalnád Fejér megye szakmai vezetését?” Néztem nagyot, és sokáig rágódtam rajta, pro és kontra, végül a családi kupaktanács közösen úgy döntött, próbáljuk meg. Fejest ugrottam az ismeretlenbe.

Ezzel a lépéssel elképesztő mértékben kinyílt számomra a világ! Szakmai vezetőként felépítettem egy helyi szervezetet: szereztem irodát, pályáztam berendezésre, majd minden másra is. Megtanultam a számítógépet és az internetet kezelni, bevontam jeltolmács hallgatókat, későbbi jeltolmácsokat, kapcsolatokat ápoltam, rendezvényeket, képzéseket szerveztem, miközben folyamatosan tolmácsoltam mindig és mindenhol (parlamenti tv-közvetítést, színházi darabokat, regionális tv-híradót több városban is, Siket csoportnak EP-képviselőt az Európai Parlamentben, elmeszakértői vizsgálaton analfabéta Siket embert az orvosnak, mindenféle tanfolyamokon, iskolában, versenyeken, nemzetközi projekteken hallássérült fiatalok számára Angliában, Prágában stb., stb.).

A SZERZŐ TOLMÁCSOL AZ ESÉLYEK
HÁZA KARÁCSONYI ÜNNEPSÉGÉN,
SZÉKESFEHÉRVÁR, 2004

A SZERZŐ TOLMÁCSOL
A HALLATLAN JELNYELVI HÍRADÓBAN, 2012

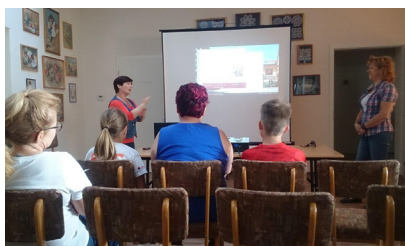
Mindenütt ott voltam, ahol csak lehetett. Az országban, Európában. 24 óraban pörögtem, amíg az élet be nem nyújtotta a számlát: trombózással feküdtem 6 hetet, és lassan épültem fel. Váltanom kellett, így lettem újra anyakönyvvezető Balatonszabadiban.

2003-tól 2007-ig voltam szakmai vezető Székesfehérvárott, majd 2008-tól 2014-ig főállású jelnyelvi tolmács, utazó tolmács Veszprém megyében, ahol szintén mély barátság szövődött a helyi szervezet akkori titkára és köztem.

Az első időktől aktív tagja, egy időben vezetőségi tagja is voltam a Jelnyelvi Tolmácsok Országos Szövetségének (JOSZ). 2005-től veszek részt gyakorlati oktatóként, majd vizsgáztatóként is a jelnyelvi tolmácsképzésben, több különböző képző intézménnyel is dolgoztam együtt. Aktív tagja voltam a tananyagfejlesztő csoportnak (etika és gyakorlati képzés tananyagának kidolgozásában). Székesfehérvárott, az akkori Esélyek Házával és fogyatékos személyeket képviselő másik 3 szervezettel együtt, közösen kezdtük meg az *Esély Órák* projektet, amit tovább vittem Veszprémbe is. Jelenleg a 4 szervezet megyei szinten szervezve, rendszeresen tart Esély Órákat iskolákban, felsőoktatási intézményekben, és mindenütt, ahová hívják őket.

A SZERZŐ SZÍNHÁZI ELŐADÁST
TOLMÁCSOL PATAKI ROLANDDAL KÖZÖSEN, 2010

ASZERZŐ ELŐADÁST TART SCHMIDT
MÓNIKÁVAL, BALATONSZABADI, 2018

Mindezt hatalmas örömként élem meg! Számomra valódi érték, egész eddigi életem értelmének visszaigazolása az, hogy a projektek önjáróak, a tananyagot azóta is használják a képzők, és mind a mai napig megtalálnak a feladatok, hívnak, hogy meséljek erről a világról, hívnak beszélgetni, integrált programokba tolmácsolni, nemzetközi projektekbe előadóként.

Bár ma már leginkább a 2020-ban megjelent mesekönyvem kapcsán találunk rá. A mesekönyv életrajzi ihletésű, a címe: *Tündérke varázsköve*. A történet maga régóta motoszkált bennem, de akkor született meg, amikor megtudtam, hogy unokám születik. Szerettem volna, hogy ő is tudja majd, milyen a dédiéssel élni, milyen volt velük felnőni, hogyan lehet velük beszélgetni. Legutóbb egy óvodában az egyik kisgyerek a „meseóra” végén átolelt: „Tudod, szerintem te vagy a Tündérke!” Igen, valóban. Megerősítést kaptam. Ez a mese igazán jól sikerült, elérte célját. Boldog vagyok!

A SZERZŐ MESEKÖNYVE, MELYNK CÍME:
TÜNDÉRKE VARÁZSKÖVE

A SZERZŐ JELELŐS JÁTÉKA
OVISOKKAL, BALATONSZABADI, 2023

Manapság már nem vállalom rendszeresen tolmácsolást, viszont tartom a kapcsolatot a Siketek közösségével, és ápolom értékes baráti kapcsolataimat.

2014 óta ismét anyakönyvvezetőként dolgozom, ebben az évben még utoljára, hiszen hamarosan nyugdíjba vonulok, végre élhetek a családnak, az unokámnak. Végre én segíthetem őket.

Hálás vagyok a sorsnak, hogy megadatott számomra:

- Látni, ahogyan két egymást szerető ember élete végéig együtt él.
- Látni, hogy szüleim találkozhattak kis dédunokájukkal, kommunikálhattak egymással.

A SZERZŐ
ANYAKÖNYVVEZETŐKÉNT, 2023

- Gondozni őket idős korukban, betegségükben, majd édesanyámat magára maradtában haláláig.
- Megtapasztalni a jelnyelvet használó közösség nyitását, a jelnyelvi oktatás fejlődését, mindennek aktív részese lenni.
- ...hogyan édesapám kezébe adhattam a *Tündérke varázsköve* legelső példányát.

Irodalomjegyzék

Romanek P. Z. (2017). A prelingvális siketek nyelvelsajátítása – kitekintés. *Anyanyelv-pedagógia*, 2017(2). <https://doi.org/10.21030/anyp.2017.2.1>

Ajánlott honlapok

A Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége weblapja: <https://sinosz.hu/> – Tudástár alcím.

A CODA International weblapja: <https://www.coda-international.org/>

A Hallatlan Alapítvány honlapja: <https://www.hallatlan.hu/>

Filmajánló

CODA – rendező: Sian Heder.

Egy kisebb isten gyermekei (Children of a Lesser God) – rendező: Randa Haines.

A csodatévő (The Miracle Worker) – rendező: Arthur Penn.